

BEYİTLERLE KURULANLAR

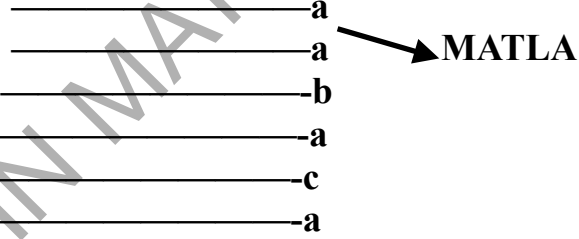
GAZEL:

- *Divan edebiyatının en çok kullanılan nazım şekillerindendir.
- *Nazım birimi beyittir.
- *Birim sayısı 5-15 beyit arasında değişir.

Kafiye Örgüsü: aa, ba ,ca, da

İlk beyitine- MATLA

Son beyitine- MAKTA

En güzel beyitine- BEYTÜL GAZEL

YEK AHENK : Aralarında konu birliği bulunan gazellerdir.

YEK AVAZ: Her beyiti aynı söyleyiş güzelliğinde olan gazellerdir.

MUSAMMAT GAZEL: Dize ortaları kafiyeyle olan ortadan ikiye bölünüp dörtlük yapılabilecek şekilde yazılan gazellere denir.

Aşıkane gazel: Aşkla ilgili her türlü acı , sıkıntı, mutluluk ve içli duyguların anlatıldığı gazellerdir. (Fuzuli'nin gazelleri gibi)

Rindane gazel: Eğlence ile ilgili çeşitli düşünceler, dünyaya ve hayata aldırış etmeme yaşamaktan zevk alma gibi konuları işler.(Baki'nin gazelleri gibi)

Şühane gazel: Kadını ve aşkı şahane anlatan gazellerdir.(Nedim'in gazelleri gibi)

Hakimane gazel: Hayat dersi veren, öğretici ve veciz söyleyişli gazellere denir. (Nabi'nin gazelleri gibi)

KASİDE:

- *Divan şiirinde din ve devlet büyüklerini övmek için yazılır.
- ***Beyit sayısı:** 33-99 arasındır.
- ***Kafiye şeması:** aa, ba , ca, da
- ***İlk beyitine :** MATLA
- ***Son beyitine :** MAKTA
- ***En güzel beyitine:** BEYTÜ'L KASİDE
- ***Mahlasın geçtiği yere :** TAÇ BEYİT

KASİDENİN BÖLÜMLERİ

- 1) **NESİB, TEŞBİB:** Kasidenin giriş bölümüdür. 15-20 beyit kadar olan bu bölümde, konuyla ilgisi olmayan durumların (bahar, kış, ramazan) tasvirleri yapılır.

- 2) GİRİZGAH:** Kasidenin nesib bölümünden asıl bölüm olan methiye bölümüne geçerken söylenen beyittir.
- 3) METHİYE:** Kasidenin sunulduğu kişinin övüldüğü bölümdür.
- 4)TEGAZZÜL:** Kasidede kaside ile aynı ölçü ve kafiye bir gazel söylenmesidir.
- 5) FAHRİYE:** Şairin kendisini ve sanatını övdüğü bölümdür.
- 6)DUA:** Kasidenin son bölümüdür. Bu bölümde övülen kişiyle ilgili iyi dileklerde bulunulur.

KONU BAKIMINDAN KASİDELER

- 1)TEVHİD:** Allah'ın birliğini anlatır.
- 2)MÜNACAAT:** Allah'a yalvarıp yakarmak için yazılır.
- 3)NAAT:** Hz. Peygamber ve dört halifeyi övmek için yazılır.
- 4)METHİYE:** Devlet büyüklerini övmek için yazılır.
- 5)CÜLUSİYE :** Padişahların tahta çıkışları sebebiyle yazılır.
- 6)HİCVİYE:** Bir kişiyi eleştirmek için yazılır.
- 7)İYDİYYE:** Bayramda sunulan kasidelerdir.

GÜNÜN SORUSU:Türkçenin ilk sözlüğü dil bilgisi kitabıdır.
Geçiş dönemi eserleri. lehçesiyle yazılmıştır.